

Sygn. akt IV Ca 327/15

Sygn. akt IV Cz 315/15

POSTANOWIENIE

Dnia 28 sierpnia 2015r.

Sąd Okręgowy wS.IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSO Dorota Curzydło

Sędziowie SO: Wanda Dumanowska, Andrzej Jastrzębski (spr.)

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Zadrozna

po rozpoznaniu w dniu 28 sierpnia 2015 r., w S.

na rozprawie

sprawy z wniosku P. B.

z udziałem (...) Spółki Akcyjnej w G.

o ustanowienie służebności przesyłu

na skutek apelacji uczestnika postępowania i zażalenia wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego w L. z dnia 10 marca 2015 r. sygn. akt VI Ns 133/13

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że:

a) w punkcie (...) zasądzoną w nim kwotę 11270,45 zł obniżyć do kwoty 3359,57 zł (trzy tysiące trzysta pięćdziesiąt dziewięć 57/100 złotych),

b) punktowi (...) nadać brzmienie: „ustalić, że każda ze stron w 1/2 ponosi koszty postępowania w sprawie, pozostawiając szczegółowe wyliczenie kosztów referendarzowi sądowemu”,

c) wyeliminować punkt(...) postanowienia,

2. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie,

3. ustalić, że każda ze stron we własnym zakresie ponosi koszty postępowania apelacyjnego i zażaleniowego.

Sygn. akt IV Ca 327/15

Sygn. akt IV Cz 315/15

UZASADNIENIE

Wnioskodawca P. B. domagał się ustanowienia na rzecz przedsiębiorstwa przesyłowego (...) S.A. z siedzibą G. nieograniczonej w czasie służebności przesyłu na nieruchomościach będących jego własnością składających się z działki o nr (...), dla której Sąd Rejonowy w L. prowadzi księgę wieczystą nr KW (...) oraz działki nr (...),

dla której Sąd Rejonowy w L. prowadzi księgę wieczystą nr KW (...), w zamian za zobowiązanie uczestnika postępowania do uiszczania na rzecz wnioskodawcy corocznego wynagrodzenia w kwocie 6.915 zł. Wniósł następnie o uwzględnienie wartości jednorazowego wynagrodzenia w kwocie 11.270,45 zł z tytułu ustanowienia służebności. W uzasadnieniu wskazał, że treścią służebności miałyby być znoszenie przez właściciela istnienia posadowionych na jego nieruchomościach urządzeń i instalacji elektroenergetycznych (linii niskiego i średniego napięcia) połączone z prawem do korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do dokonywania ich konserwacji, remontów, modernizacji, usuwania awarii oraz przebudowy, a także prawo wejścia i wjazdu na teren obciążonej nieruchomości odpowiednim sprzętem przez pracowników i wszystkie podmioty działające w związku z działalnością i na rzecz uczestnika postępowania.

(...) SA z siedzibą w G. w odpowiedzi na wniosek nie sprzeciwił się ustanowieniu służebności, podnosząc jednocześnie, że nie jest możliwe jej ustanowienie poprzez ugodę. Wniósł o przeprowadzenie postępowania dowodowego z uwzględnieniem opinii biegłych.

Postanowieniem z dnia 10 marca 2015 r. Sąd Rejonowy w L.VI Zamiejscowy Wydział Cywilny w B.:

1) ustanowił na rzecz przedsiębiorcy - uczestnika postępowania (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. służebność przesyłu na nieruchomościach stanowiących własność wnioskodawcy P. B. składających się z działki ewidencyjnej o nr (...) położonej w obrębie M., dla której Sąd Rejonowy w L. IX Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych w B. prowadzi księgę wieczystą KW nr (...) oraz działki ewidencyjnej o nr (...) położonej w obrębie P., dla której Sąd Rejonowy w L. IX Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych w B. prowadzi księgę wieczystą KW nr (...) (zwanymi nieruchomościami obciążonymi) polegającą na prawie korzystania z nieruchomości obciążonej poprzez utrzymanie, konserwację, naprawę i eksploatację znajdujących się na niej urządzeń elektroenergetycznych stanowiących własność przedsiębiorcy oraz wejście i wjazd na nieruchomość obciążoną, w każdej chwili w okresie trwania służebności w celu wykonania niezbędnych robót związanych z utrzymaniem, konserwacją, naprawą i eksploatacją znajdujących się na niej urządzeń elektroenergetycznych stanowiących własność przedsiębiorcy w przebiegu służebności ustalonej zgodnie z opinią biegłego sądowego P. J. sporządzoną w dniu 27 maja 2013 roku, zawartej na kartach 74-77 oraz opinią uzupełniającą z dnia 24 lutego 2014 roku zawartej na kartach 121-124 akt sprawy, które to opinie stanowią integralną część niniejszego postanowienia,

2) zasądził od przedsiębiorcy uczestnika postępowania (...) S.A. z siedzibą w G. na rzecz wnioskodawcy P. B. kwotę 11.270,45 zł z tytułu jednorazowego wynagrodzenia za znoszenie ustanowionej w punkcie (...)służebności przesyłu, płatną w terminie 1-go miesiąca od dnia uprawomocnienia się tego orzeczenia,

3) oddalił wniosek w pozostałym zakresie,

4) ustalił, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie,

5) nakazał ściągnąć od wnioskodawcy P. B. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w L. kwotę 2140,58 zł tytułem nieuiszczonej części kosztów sądowych poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło na podstawie następującego stanu faktycznego:

P. B. jest właścicielem działki o numerze ewidencyjnym (...), dla której Sąd Rejonowy w L. prowadzi księgę wieczystą nr (...) oraz działki o numerze (...), dla której Sąd Rejonowy w L. prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Jak ustalił Sąd Rejonowy działka numer (...) położona jest w miejscowości P.. Na działce tej znajduje się linia napowietrzna średniego napięcia oznaczona numerem (...) składająca się z trzech przewodów, nieizolowana, posadowiona na dwóch słupach oznaczonych numerami (...) i (...). Długość tej linii wynosi (...) m, zaś powierzchnia pod linią (...) m⁽²⁾. Ponadto na działce tej znajdują się dwie linie napowietrzne niskiego napięcia 0,4 kV, zasilające w energię elektryczną budynki gospodarcze i mieszkalne, a także linia podziemna niskiego napięcia odchodząca od słupa średniego napięcia oznaczonego numerem (...). Linia niskiego napięcia biegnąca wzdłuż działki drogowej oznaczonej

nr (...)posadowiona jest na pięciu słupach, długość tej linii wynosi (...) m, zaś ze względu na posadowione słupy spod użytkowania wyłączony jest obszar (...) m⁽²⁾. Druga z linii niskiego napięcia biegnąca przez środek działki (...) zasila w energię elektryczną budynki gospodarcze położone na działce (...). Linia ta składa się z czterech przewodów, jest niez izolowana i posadowiona jest na (...) słupach. Powierzchnia pod linią wynosi (...) m⁽²⁾, zaś wokół słupów znajduje się obszar (...) m⁽²⁾, która to powierzchnia jest wyłączona od użytkowania.

Z ustaleń Sądu I instancji wynika z kolei, że działka nr (...) ma charakter leśny, położona jest w obrębie M. i na działce tej znajduje się linia średniego napięcia 15 kV posadowiona na (...) słupach. Linia składa się z trzech przewodów. Działka ta jest zalesiona, zaś bezpośrednio pod linią znajduje się obszar wolny od drzewostanu. Długość linii wynosi (...) m, zaś powierzchnia pod linią (...) m⁽²⁾, powierzchnia wyłączona z użytkowania leśnego wynosi (...). Jarów.

Urządzenia posadowione na obu wyżej wymienionych działkach stanowią własność uczestnika postępowania (...) SA w G..

Łączna strefa ograniczonego korzystania ze względu na urządzenia elektroenergetyczne znajdujące się na działkach wnioskodawcy wynosi (...) m⁽²⁾, zaś pas technologiczny odpowiednio (...) m⁽²⁾.

Łączna wysokość jednorazowego wynagrodzenia z tytułu ustanowienia służebności przesyłu wynosi 11.270,45 zł przy uwzględnieniu szerokości pasa służebności według definicji gruntu rolnego i stawki jako grunt rolny i leśny oraz jako teren zabudowany.

Sąd I instancji ustalił ponadto, że wnioskodawca prowadził z uczestnikiem postępowania korespondencję oraz negocjacje w zakresie uregulowania wzajemnych relacji prawnych związanych z korzystaniem z urządzeń i instalacji elektroenergetycznych znajdujących się na działkach (...). Między innymi wystąpił z propozycją ustanowienia służebności przesyłu za wynagrodzeniem - z zagrożeniem wystąpienia w tym celu na drogę sądową w przypadku braku zawarcia umowy. Pismem z dnia 18.05.2012r. wystąpił z propozycją ustanowienia służebności przesyłu za jednorazowym wynagrodzeniem w kwocie 70.000 zł, względnie rocznym wynagrodzeniem w kwocie 6.915 zł.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy zważył, że wniosek zasługiwał na uwzględnienie w przeważającym zakresie. W ocenie Sądu Rejonowego istniały przesłanki dla ustanowienia służebności przesyłu zasadniczo o treści wskazanej przez wnioskodawcę, wymagającej jednak doprecyzowania. Przy wydaniu niniejszego rozstrzygnięcia Sąd I instancji oparł się na przepisach art. 49 § 1 kc, art. 305¹, art. 305² § 1 kc oraz kierował się konkluzjami płynącymi z wydanych w sprawie - w celu ustalenia zasięgu i zakresu ewentualnej służebności przesyłu obejmującej działkę nr (...) oraz ustalenia wysokości jednorazowego wynagrodzenia z tego tytułu - opinii biegłych sądowych: biegłego geodety oraz biegłego z zakresu wyceny nieruchomości. W opiniach tych precyzyjnie i wyczerpująco wskazano zarówno jakie powinny być parametry samej służebności przesyłu dotyczącej działek nr (...) oznaczając jej przebieg na stosownych mapach (przy uwzględnieniu rodzaju znajdujących się na niej urządzeń oraz wymagań określonych w stosownych przepisach), jak i ustalił wysokość jednorazowego wynagrodzenia za jej ustanowienie. W zakresie więc przebiegu służebności i wysokości wynagrodzenia za jej ustanowienie Sąd oparł się na jednoznacznych, klarownych, merytorycznych, a przez to w pełni wiarygodnych opiniach biegłych sądowych. Biegły z zakresu szacowania wartości nieruchomości dokonał wyliczenia wynagrodzenia z tytułu ustanowienia służebności przesyłu przy uwzględnieniu trzech wariantów, przy czym, zdaniem Sądu Rejonowego, wariant trzeci oszacowania wartości wynagrodzenia opierający się na kryterium definicji gruntu rolnego i stawki jako gruntu rolnego i leśnego oraz terenu zabudowanego był odpowiednim wynagrodzeniem, o którym mowa w art. 305² § 1 kc. Wynagrodzenie za ustanowienie służebności określono w opinii na kwotę 11.270,45 zł i obejmowało wszystkie istotne dla niego okoliczności.

Jednocześnie na podstawie art. 305² § 1 kc a contrario Sąd Rejonowy oddalił wniosek w zakresie zasądzenia corocznego wynagrodzenia z tytułu ustanowienia służebności przesyłu zgodnie z pierwotną treścią żądania, bowiem ostatecznie wnioskodawca przystał na zasądzenie na jego rzecz jednorazowego wynagrodzenia, natomiast nie cofnął wniosku

co do żądania zasądzenia wynagrodzenia corocznego. Ponadto zasądzone na rzecz wnioskodawcy jednorazowe wynagrodzenie jest równoznaczne z „odpowiednim wynagrodzeniem, o którym mowa w art. 305²§ 1 kc.

O kosztach postępowania Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 520 § 1 kpc.

Z rozstrzygnięciem powyższym nie zgodził się uczestnik postępowania, który w wywiedzionej apelacji, zaskarżając wydane orzeczenie w całości, podniósł zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 305¹ kc poprzez błędne ustalenie zakresu służebności przesyłu na nieruchomości obciążonej (powierzchni tej nieruchomości dla potrzeb służebności przesyłu), co skutkowało zawyżeniem wartości wynagrodzenia za ustanowienie tej służebności, jak i błędne ustalenie wartości nieruchomości obciążonej przyjętej do obliczenia wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu poprzez pominięcie, że poniesiona przez wnioskodawcę cena zakupu nieruchomości obciążonej uwzględniała już wartość działki wraz ze znajdującą się na niej infrastrukturą elektroenergetyczną. W konsekwencji uczestnik wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez ustanowienie na swoją rzecz służebności przesyłu na nieruchomości obciążonej za jednorazowym wynagrodzeniem w wysokości 3359,57 zł ustalonej w wariantcie (...)opinii biegłego sądowego z zakresu wyceny nieruchomości, ewentualnie ustalonej zgodnie z opiniami biegłych z uwzględnieniem, że przy zakupie nieruchomości obciążonej przez wnioskodawcę została już w jej cenie uwzględniona wartość działki wraz ze znajdującą się już na niej cudzą infrastrukturą elektroenergetyczną.

Ponadto zażalenie na pkt(...)postanowienia z dnia 10.03.2015r. wywiódł wnioskodawca, podnosząc zarzut naruszenia art. 520 § 1 – 3 kpc poprzez ustalenie, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie i obciążeniu wnioskodawcy kwotą 2140 zł tytułem nieuiszczonej części kosztów sądowych tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa zamiast obciążenia uczestnika całością kosztów postępowania i zasądzenia od uczestnika obowiązku zwrotu kosztów poniesionych przez wnioskodawcę. Skarżący podniósł też zarzut naruszenia art. 233 § 1 kpc m.in. poprzez zaniechanie ustalenia okoliczności stanu faktycznego w postaci sprzecznej z zasadami współżycia społecznego postawy uczestnika na etapie przedprocesowym. W efekcie wnioskodawca wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w zakresie jego pkt(...) poprzez obciążenie całością kosztów postępowania uczestnika, zobowiązanie go do zwrotu wnioskodawcy kosztów postępowania za I instancję, ewentualnie o rozdzielenie kosztów opinii biegłych między uczestników w częściach równych, a ponadto o zasądzenie na swoją rzecz od uczestnika kosztów postępowania zażaleniowego.

Z kolei w odpowiedzi na apelację uczestnika wnioskodawca wniósł o jej oddalenie w całości, jako bezzasadnej, oraz o zasądzenie na swoją rzecz od uczestnika kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie w całości.

Jak wynika z treści art. 382 kpc sąd apelacyjny ma nie tylko uprawnienie, ale i obowiązek rozważenia na nowo całego zebranego w sprawie materiału oraz dokonania własnej, samodzielnej i swobodnej jego oceny, w tym oceny zgromadzonych dowodów (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17.04.1998r., II CKN 704/97, OSNC 1998 nr 12, poz. 214). Sąd II instancji nie ogranicza się zatem tylko do kontroli sądu I instancji, lecz bada ponownie całą sprawę, rozważając wyniki postępowania przed sądem I instancji, władny jest ocenić je samoistnie. Postępowanie apelacyjne jest przedłużeniem procesu przeprowadzonego przez pierwszą instancję, co oznacza, że nie toczy się on na nowo.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwolił Sądowi rozpoznającemu apelację na konstatację, że dokonane przez Sąd Rejonowy rozstrzygnięcie, jak i wnioski wywiedzione z przeprowadzonego postępowania dowodowego prowadzące do wydania zaskarżonego wyroku nie były całkowicie prawidłowe. Podzielenie przez Sąd Okręgowy argumentacji apelującego uczestnika postępowania, skutkowało koniecznością wydania orzeczenia reformatoryjnego.

Istota niniejszej przeniesionej na etap postępowania apelacyjnego sprawy koncentrowała się wokół oceny sporządzonych w niej opinii biegłych sądowych, zwłaszcza opinii biegłego sądowego z zakresu (...).

Zważyć należy, że opinią biegłego jest zapatrywanie wyrażone w sądzie przez osobę niezainteresowaną rozstrzygnięciem sprawy, która może udzielić fachowych informacji oraz wiadomości w celu ustalenia i oceny okoliczności sprawy, ułatwiając tym samym sądowi właściwą ocenę faktów i rozstrzygnięcie sporu. Biegli formułują swe sądy na podstawie zebranych faktów oraz dowodów i przekazują je sądowi. Są więc pomocnikami sędziego w ustaleniu i ocenie okoliczności sprawy. Jednocześnie jednak na uwadze mieć należało, że sąd nie jest związany opinią biegłego i powinien ją ocenić na równi z innymi środkami dowodowymi w ramach swobodnej oceny dowodów.

W niniejszej sprawie sporna była nie tyle kwestia samego ustanowienia służebności przesyłu, co wysokości wynagrodzenia z tego tytułu. Jak czytamy w treści uzasadnienia orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 27.02.2013r., sygn. akt IV CSK 440/12 (Lex nr 1294169) „określenie w ustawie tego świadczenia, jako wynagrodzenia, wskazuje, że powinno ono odpowiadać wartości świadczenia spełnionego przez właściciela nieruchomości obciążonej na rzecz podmiotu uprawnionego w ramach służebności lub osiągniętej przez niego korzyści”. Dlatego też „za odpowiednie wynagrodzenie może być uznane takie wynagrodzenie, które będzie stanowić ekwiwalent wszystkich korzyści, jakich właściciel nieruchomości zostanie pozbawiony w związku z jej obciążeniem. Indywidualizowany w konkretnej sprawie sposób obliczenia wynagrodzenia powinien uwzględniać po stronie właściciela: charakter nieruchomości - położenie, rodzaj, rozmiar, kształt - społeczno - gospodarcze przeznaczenie (ujęte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, albo w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego), a w ich braku - właściwości terenu i sposób korzystania z nieruchomości sąsiednich, utratę pożytków, zakres ograniczenia w prawie rozporządzania, swobodnego decydowania o przeznaczeniu nieruchomości, zagospodarowania jej, zakres i sposób ingerencji przedsiębiorcy oraz pozbawienia władztwa nad nią, sposób przebiegu urządzeń, trwałość i nieodwracalność obciążenia w dłuższej perspektywie oraz uciążliwość ustanowionego prawa. Po stronie przedsiębiorcy rozważaniu podlegać powinno, że za pośrednictwem urządzeń realizuje on cele społeczne w odniesieniu do dostarczania energii elektrycznej, wody czy paliw, także właścicielowi nieruchomości obciążonej, doprowadzenie tych nośników tysiącom osób musi odbywać się za pomocą sieci (instalacji i urządzeń), które posadzić trzeba na wielu gruntach stanowiących własność osób trzecich, względy społeczne nakazują ograniczenie ich prawa własności, korzystanie z tych nieruchomości w zakresie ustanowionej służebności wpływa na wartość przedsiębiorstwa i możliwość prowadzenia działalności gospodarczej, jak też, że korzystanie z energii elektrycznej i paliw wpływa na rozwój społeczno-gospodarczy oraz lepsze wykorzystanie nieruchomości. Z uwagi na faktyczną niemożność wycenienia wynagrodzenia w oparciu o korzyści uzyskiwane przez przedsiębiorcę, na którego działalność wpływa również korzystanie z cudzej nieruchomości, trzeba określić je z perspektywy interesów ekonomicznych właściciela nieruchomości”.

Rozstrzygając przeto kwestię należnego wnioskodawcy wynagrodzenia z tytułu ustanowienia na jego nieruchomości służebności przesyłu Sąd Rejonowy winien był rozważać cały zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym właściwie oceniać konkluzje płynące ze złożonych w sprawie opinii biegłych. Podkreślenia wymaga, że Sąd Rejonowy bez żadnego głębszego uzasadnienia przyjął strefę zasięgu oddziaływania urządzeń elektroenergetycznych uczestnika w najszerszym rozmiarze, w jakim wskazał to biegły Z. B.. Wariant trzeci, bo o nim mowa, stanowi tzw. strefą ochronną. Co znamienne, Sąd I instancji w żaden sposób nie wyartykułował przyjętego w ślad za biegłym stanowiska w zakresie, dlaczego przyjął taki, a nie inny (węższy) obszar oddziaływania tych linii energetycznych.

Tymczasem rozstrzygając taką sprawę, jak niniejsza koniecznym jest wyważanie interesu obu stron postępowania (z uwzględnieniem okoliczności obiektywnych, przytoczonych w treści uzasadnienia Sądu Najwyższy z dnia 27 lutego 2013r., sygn. akt IV CSK 440/12) w taki sposób, aby ustanowiona służebność była najmniej uciążliwa dla właścicieli nieruchomości nią obciążonej, a z drugiej strony, aby pozwalała na wykonywanie czynności niezbędnych do eksploatacji, utrzymania, konserwacji i remontu określonych urządzeń przesyłowych. Mając to na uwadze, logicznym jest posłużenie się pasem służebności przesyłu, jako pasem technologicznego, a nie pasem ochronnym, który jest najmniej uciążliwy dla wnioskodawcy, a jednocześnie zapewnia uczestnikowi techniczną możliwość dostępu do spornej nieruchomości oraz wjazdu na nią sprzętem mechanicznym w celu dokonania czynności potrzebnych do prawidłowej eksploatacji, konserwacji i modernizacji urządzenia przesyłowego. Tak przyjęty zakres służebności przesyłu kłóci się więc z przyjętym zakresem służebności przesyłu przez Sąd Rejonowy, albowiem,

z niezrozumiałych względów, Sąd ten przyjął dla ustalenia wysokości jednorazowego odszkodowania z tytułu ustanowienia tejże służebności przesyłu jej najszerszy zakres oddziaływania, który jest odpowiedni dla tzw. strefy ochronnej, nie dotyczącej jednak sposobu, w jakim przedsiębiorca przesyłowy może korzystać z nieruchomości, a jedynie wskazujący, w jakim stopniu lokalizacja urządzeń przesyłowych oddziałuje na środowisko, człowieka, czy wreszcie na strefę zabudowy terenu.

Wskazane powyżej powody prowadzą do przekonania, że Sąd Rejonowy nie do końca właściwie zastosował przepisy prawa materialnego (art. 305¹ kc i art. 305² § 2 kc) - zwłaszcza w odniesieniu do przyjętego wariantu obszaru oddziaływania służebności przesyłu na nieruchomość wnioskodawcy, jak i wysokość przyjętego, m.in. w oparciu o ten właśnie pas (wariant) wysokości wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu. Tymczasem w realiach niniejszej sprawy nie istnieje wszakże potrzeba chronienia w szczególności sposobu nieruchomości obciążonej. Zważywszy należy, że urządzenia elektroenergetyczne uczestnika posadowione są lub przebiegają przez las czy tereny użytkowane rolniczo. W tej sytuacji zasadnym jest przyjęcie, że wynagrodzenie należne wnioskodawcy winno zostać ustalone przy uwzględnieniu wyłącznie zajętego pasa technicznego, tj. zgodnie z wariantem(...) opinii biegłego z zakresu szacowania nieruchomości Z. B., jak i z opinią biegłego geodety P. J..

W tym miejscu marginalnie już tylko należało wskazać, że jakkolwiek nawet za logiczną uznawać argumentację apelującego uczestnika postępowania w zakresie, w jakim podnosi on, że co do zasady cena zakupu nieruchomości uwzględnia fakt posadowienia na niej urządzeń infrastruktury elektroenergetycznej (najczęściej są one widoczne, a zatem nabywca widzi i powinien przeanalizować swą decyzję o zakupie takiej nieruchomości i jej cenie), tym niemniej tego typu argumentacja nie wpływa na wynik rozstrzygnięcia niniejszej sprawy - w sytuacji zaakceptowania racji uczestnika w zakresie pierwszego ze zgłoszonych przez niego zarzutów.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc zmienił zaskarżone postanowienie w pkt (...)w ten sposób, że zasądzoną w nim kwotę 11.270,45 zł obniżył do kwoty 3.359,57 zł (pkt (...)sentencji).

Sąd II instancji uznał za zasadne w części również zażalenie wywiedzione przez wnioskodawcę. Zdaniem Sądu Okręgowego podstawą orzekania w niniejszej sprawie w przedmiocie kosztów postępowania winien być przepis art. 520 § 2 kpc, skutkujący konkluzją, że w sprawie tej każda ze stron powinna ponosić koszty tego postępowania na równi, tj. każda w 1/2 ich części.

Zgodnie bowiem z zasadą wyrażoną w art. 520 § 1 kpc koszty postępowania nieprocesowego nie podlegają rozliczeniu pomiędzy uczestnikami tego postępowania, lecz każdy z uczestników ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie. Reguła ta doznaje ograniczeń, jeżeli uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne (art. 520 § 2 kpc), a także, gdy interesy uczestników są sprzeczne lub jeżeli uczestnik postępował niesumienne lub oczywiście niewłaściwie (art. 520 § 3 kpc). W takich przypadkach sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub nałożyć go na jednego z uczestników w całości. Stworzenie katalogu spraw, w których interesy uczestników są sprzeczne nie jest możliwe, nie powinno jednak budzić sprzeciwu stwierdzenie, że w postępowaniu nieprocesowym są rozpoznawane sprawy, w których interesy uczestników zazwyczaj są sprzeczne oraz, że do tej kategorii zaliczają się sprawy o stwierdzenie nabycia własności rzeczy przez zasiedzenie. Sprzeczność co do wyniku sprawy oczekiwanej przez wnioskodawcę i uczestnika postępowania jest wyraźna (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2010 r. III CZ 46/10, OSNC 2011/7-8/88). Z taką sprzecznością mamy do czynienia również w rozpoznawanej sprawie. Wprawdzie ostatecznie uczestnicy postępowania zgodzili się w kwestii konieczności ustanowienia służebności przesyłu, jednakże brak było między nimi zgody co do wysokości związanego z tym wynagrodzenia. To zaś uzasadniało oparcie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania na podstawie art. 520 § 2 kpc. Na koszty te składały się m.in. opłaty sądowe, wynagrodzenie pełnomocników, koszty opinii biegłych. W szczególności dopuszczenie dowodu z opinii biegłych leżało w interesie obu stron, należało przeto koszty te rozdzielić między uczestnikami i obciążyć nimi po równo wnioskodawcę i uczestnika postępowania.

W tym stanie rzeczy rozstrzygnięcie Sądu I instancji w zakresie pkt(...) należało na podstawie art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc zmienić, jak w pkt (...) sentencji, jednocześnie na podstawie art. 108 § 1 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc pozostawiając szczegółowe wyliczenie kosztów referendarzowi sądowemu. W konsekwencji powyższego należało wyeliminować pkt (...) zaskarżonego postanowienia, o czym Sąd Okręgowy orzekł, jak w pkt (...) sentencji.

W pozostałym zakresie, ze względów o których mowa była powyżej, Sąd II instancji oddalił zażalenie wywiedzione przez wnioskodawcę, orzekając o tym, jak w pkt 2 sentencji, na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc i art. 13 § 2 kpc.

O kosztach postępowania apelacyjnego oraz postępowania zażaleniowego Sąd Okręgowy, mając na uwadze wynik sprawy, orzekł, jak w pkt (...) sentencji, na podstawie art. 520 § 1 kpc.